

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Васил Иванов Гарнизов, Департамент “Антропология” – Нов български университет, хабилитиран като доцент в научно направление “Социология”

относно научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност доцент по област на висше образование 2. *Хуманитарни науки*; професионално направление 2.1. Филология (анализ на дискурса – медии), обявен в ДВ бр. 16/27.02.2015 г.

с единствен кандидат гл.ас. д-р Елена Тарашева, щатен преподавател към Департамент “Англицистика”.

Уважаеми г-н председател на научното жури,

Уважаеми колеги.

Оценката на изследователска дейност и изследователските резултати на Елена Тарашева се опира на следните по-важни положения:

Монографичният труд *The Image of a country in International Media: the Case of Bulgaria* (Cambridge Scholars Publishing. 2014) е **сериозно постижение** с достойнства, сред които трябва да се подчертаят следните:

На първо място, *актуалността на темата* е във от всякакво съмнение. След падането на Берлинската стена през 1989 г. общуването между Западът и Изтокът се засили по един неслучвал се дотогава в историята на Европа начин. Либералният Запад преоткри романтиката и свободата в цветните анти-авторитарни революции, консервативният запад получи солидно потвърждение на възгледа за несъстоятелността на комунистическите идеологии, марксисткото публично управление и социалистическото държавно устройство. В последствие, особено с напредъка в разширяването на ЕС, тези първоначални образи се усложниха и диференцираха, съобразно политиките на разнообразни национални и наднационални институции и собствените разбирания на глобални и национални медии. При това диференциране на България се “падна” нелицеприятния спектър на изобразяване, което породи значими за страната неблагоприятни последици, особено видимо във външнополитическата сфера,

капацитета за привличане на инвестиции, развитието на туризма, но и във всекидневните взаимоотношения на местните общности към българските имигранти. Накратко казано, темата е актуална и не е разработвана сериозно що се отнася именно до България

На второ място, авторът подхожда към проблемът с една концептуална и теоретична обоснованост, която сама по себе си е научен принос и основание за хабилитирането на автора. Критичният анализ на дискурса, функционалната граматика и корпусните изследвания се допълват относително добре и в прилагането им се наблюдават иновативни елементи. По един амбициозан начин Елена Тарашева е анализирала публикациите на ББС за България (в сравнение с Румъния и Полша), което и дава една солидна информационна база за плътна аргументация на основните авторски тези. Комбинацията на ясни методи и солидна база проверими данни е всъщност онова, което придава научна стойност на монографията, на фона на безбройни публикации на други автори, където или преобладава неконципирано изобилие на емпирия, или – обратното – теоретични спекулации, неуплътнени и неподкрепени с емпирични данни. Друг е въпросът за самата вътрешна непротиворечивост и обяснителна сила на използваните теоретични подходи. През 21 век критичният анализ на дискурса набира сила, както и цяла палитра от инструменти за изследвания на медии и медийни политики, а функционалната граматика на Ван Дайк като че ли бе преминала в отстъпление. Истинското предизвикателство е постигането на аналитично разбиране на основанията на всеки един от използваните методи, скритите им предпоставки, слепите им петна, но това разбира се отива далеч отвъд целите и амбициите на автора, който се придържа към професионалната си компетентност в областта на лингвистиката.

Иначе, темата за “образите на Другия”, водеща в края на 20 век, е адресирана в многобройни изследвания в областта на антропологията, социологията и социалната психология, които се стремят да разкрият логиката на произвеждането на “негативни” и “несъответни” образи, представи и атитюди, които обаче се разкриват не толкова и не само в думи, а в поведения. Особеното на антропологията, или –по-точно - на специални подходи в нея е не просто изучаването на когнитивен или лингвистичен феномен (как възприемаме Другия и какво казваме за него), а финната съпоставка на образи, думи и действия – как в края на краищата постъпваме с и спрямо него. Това бързо, кратко и поради това непълно теоретично отклонение не направено за да принизи постиженията на Елена Тарашева, които са несъмнени, а да ги постави в друга перспектива и някакси да преодолее чувството (донякъде и открита авторова теза) за

съзнателна или несъзнавана манипулация от страна на ББС – медия, ползваща се със заслужена репутация. Ще го кажа направо и с други думи: носителът на образа е отговорен за своя образ; когато деятелят осъзнава, че се разработва неблагоприятна, нелицеприятна, несъответна, нерелевантна картина на неговия свят и неговите действия, той на нивото на своята отговорност е длъжен да разработи и прилага коригиращи политики - битката на интерпретациите за страната и случващото се в нея не е просто техника от света на практическите умения на ПР-специалиста, но и цялостен теоретичен възглед, близък до критичният анализ на дискурса. В този смисъл, социалните агенти съобразно осмислени интереси трябва или да променят поведението си, или да приложат коригираща медийна политика. Това, разбира се, не е задача на Елена Тарашева: тя дава солиден материал за размишление и действие, което е в ръцете на други социални актьори.

При оценката на изследователска дейност и изследователските резултати на Елена Тарашева вземам предвид и оценка на приносите в другите и публикации, направени след назначаването на академичната длъжност „гл. асистент“. Те са достатъчно голям брой и са съсредоточени в тематичното поле на научния труд.

Макар и не много често в основата на научните ѝ статии стои опит от участие в **научно-изследователски и приложни проекти**, което допринася за убедителността и на научните ѝ статии.

Що се отнася до цитирането от други автори – направената справка показва едно много добро за хабилитиране ниво.

Казаното за монографията, статиите и проектите се отнася и до **учебната и преподавателската дейност на Елена Тарашева**. Курсовете, които води, са в пряка тематична връзка с изследователската и работа и публикацииите. Освен това е автор на два практически курса и съавтор в един. Преподава в огромен брой курсове, което се отразява в непрекъснатото изпълнение на нормативно изискваната натовареност, при което оценките на студентите от анкетирането са много високи – между 4 и 5 (при максимална 5).

Административна и обществена дейност също са за отбелязване. Елена Тарашева е била директор на програма “Англистика”, преработила е две магистърски програми, създавала е специализация, въвела е специализиран изпит по английски език и др.

Що се отнася до **личните ми впечатления** от Елена Тарашева, те са сравнително скромни и предимно от общуването в Нов български университет, където тя се ползва с отлична репутация.

В заключение искам ясно и недвусмислено да изразя високата си положителна оценка за академичната дейност и резултати на гл.ас д-р Елена Тарашева и предлагам на научното жури по конкурса да допусне кандидата до избор от академичен съвет.

С уважение

Дата: 27.06.2015 г.

Подпис